פוש
פרסום ושיווק

בתעשייה

סיגל כספי מונתה למנכ"לית טויס אר אס

סיגל כספי מונתה למנכ"לית רשת טויס אר אס, ותחליף את סיגל אורון שניהלה את הרשת בארבע השנים האחרונות. כפי שנחשף ב"כלכליסט", אורון עברה לנהל את מותגי אורבן אאוטפיטרס שקבוצת פוקס תפתח להם רשת חנויות בחודשים הקרובים. בתפקידה האחרון ניהלה כספי את מחלקת האסטרטגיה והשיווק של קבוצת בריל. קודם לכן הייתה מנכ"לית אתר וואלה שופס ומנהלת מסחרית בשופרסל.

אורנה יפת

לא להכניס לפה: ליימן שליסל תחל לשווק אבקות כביסה

ליימן שליסל נכנסת לתחום הנון פוד, שנה וחצי אחרי שנפרדה מהזיכיון להפצת שוקולד נוטלה ושאר מוצרי פררו, שהקימה נציגות עצמאית בישראל. החברה תחל לשווק בישראל את מותגי אבקות הכביסה תינוקלין וביומט של חברת בלו סאן הספרדית, שהופצו עד כה על ידי דיפלומט. עם הכניסה לתחום הנון פוד החברה תנצל את המשאבים העומדים לרשותה, ובהם מרכז לוגיסטי רובוטי ומאות עובדים.

נורית קדוש

אמזון תכניס תוכן מקודם לסייענית אלקסה

אמזון מתכננת להגדיל משמעותית את הכנסותיה מפרסום ב־2018, כשאלקסה, הסייענית החכמה שלה, בחוד החנית. לפי גורמים המקורבים למהלך, אמזון מעוניינת לבסס כבר השנה את מערך המודעות הממומנות במכשירים מבוססי אלקסה, וכבר פנתה לענקיות כמו פרוקטר אנד גמבל לצורך שיתופי פעולה.

יואב סטולר

דצמבר השחור הוריד את מכירות הקניונים

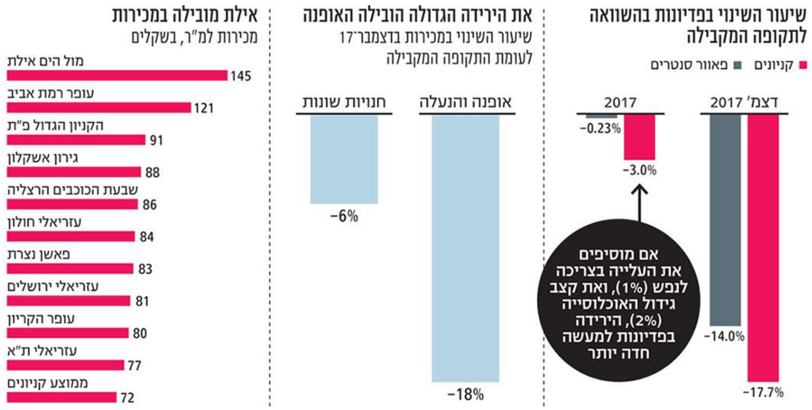

מקור: ריס

קניון רמת אביב של מליסרון

צילום: אריאל שרוסטר

החנויות הזהות לא מספקות את הסחורה

דצמבר הכה בקניונים: הפדיון השנתי ירד ב־3%

המכירות המקוונות נוגסות בנתח של רשתות האופנה כבר חמש שנים, אך דצמבר השחון סיפק אקורד סיום צורם במיוחד עם ירידה חודשית של 18% בהכנסותיהן

אורנה יפת

דנה עזריאלי, יו"ר קבוצת עזריאלי, ואיתן בר זאב, מנכ"ל ביג. מוציאים מהקניונים שוכרים חלשים

צילומים: עמית שעל

ירידה של 3% חלה בפידיונות למ"ר בקניונים בשנת 2017, כך עולה מנתוני ריס שבדקו מכירות של 2,800 חנויות זהות בשנתיים האחרונות. מגמת היחלשות הקניונים נמשכת זה מספר שנים, על רקע העלייה בהיקפי הקניות המקוונות, אולם נראה כי השנה שחלפה החריפה את הטון.

היקפי המכירות נמוכים במיוחד לנוכח העובדה שבשנה שחלפה (11 חודשים ראשונים) עלה מדד המחירים לצרכן ב־1.29% בהשוואה למדד 2016, ולנוכח קצב גידול אוכלוסין שנתי של כ־2%.

ב־2015 נרשמה ירידה של 0.4% בפדיונות למ"ר, 2014 הסתיימה עם ירידה של 1.18%, ב־2013 היתה ירידה של 0.9%. בדיקת הפדיון הממוצע האבסולוטי ב־2012 לעומת 2017 מראה ירידה של 5% בפדיון למ"ר בחנויות הזהות. ב־2012 עמד הפדיון על 61 שקל למ"ר, וב־2017 הוא צנח ל־58 שקל למ"ר. עם זאת, בשנים הללו החנויות עברו הרחבות, דבר שהקטין את הפדיון למ"ר.

מה שהוביל לירידה החדה של פדיונות רשתות הביגוד וההנעלה בשנת 2017 הוא חודש דצמבר, שהקמעונאים מגדירים אותו כ"אסון", ובו נרשמה צניחה של 18% במכירות. הצניחה הזו מוסברת על ידי הקמעונאים בהתמהמהות מזג האוויר החורפי ובבלאק פריידי, שחל בחודש נובמבר ובו רשמו הקמעונאים מכירות גבוהות על חשבון מכירות דצמבר. לחנויות האופנה השפעה ניכרת על מכירות הקניונים, ואלה צנחו בשיעור ממוצע של 15.3% בכל הקטגוריות. עד חודש נובמבר נרשמה ירידה של 0.19% בלבד בפדיון הממוצע למ"ר. בשנה החולפת נפתחו שלושה קניונים חדשים: TLV פאשן של גינדי, עזריאלי ראשונים בראשון לציון וקניון מגה אור באריאל, שעל פי ריס היו אחראיים ביחד לכ־2% ממכירות דצמבר.

"אחרי עלייה קלה בשנת 2016 ענף הקמעונאות חוזר לרדת", אמר קמעונאי בכיר. "דצמבר הסתיים רע בהשפעת מזג האוויר. לא זכור לי דצמבר גרוע כזה. חלק מהקמעונאים מייחסים את המכירות הדלות לכך שנובמבר היה חזק, אבל לדעתי זה בעיקר השפעה של מזג האוויר. אני בטוח שמכרו גם פחות שמיכות ושקדי מרק". קמעונאי אחר הלין אף הוא על ההרעה המתמשכת: "זו שוב שנה שהקמעונאות המסורתית ממשיכה לרדת. יש עלייה בשטחי מסחר, עלייה בשכר הדירה ובשכר העבודה, אבל מנגד יש ירידה בפדיונות למ"ר וזה גורם לשחיקה ברווחיות של הקמעונאים".

עליות במילא

בשלוש השנים האחרונות רשתות אופנה גדולות סגרו חנויות, והמגמה נמשכה גם ב־2017. עם זאת, אותן רשתות הגדילו את שטחי המסחר של חנויות קיימות במיקומים טובים, אך השפעת המגמה לא באה לידי ביטוי בדו"חות ריס.

קבוצות הקניונים הציבוריות, עזריאלי, מליסרון וביג, מדווחות בדו"חות הכספיים רק על הקניונים החזקים שמציגים עלייה בפדיונות, אבל מתעלמות מהקניונים החלשים והנחשלים.

גם דו"חות ריס לא חושפים מי הקניונים החלשים שהפדיונות בהם יורדים, אבל מספיק להסתכל על רשימת הקניונים שהציגו עלייה בדו"חות ריס, כדי להבין שמרבית הקניונים המובילים הציגו ירידה ב־2017. עם הקניונים הוותיקים שהציגו עלייה בפדיונות למ"ר בשנה שעברה נמנים קניון ממילא, ביג אילת, קניון הפסגה בירושלים, מבנה תל חנן, עופר נצרת עילית, קניון גירון, קניון רמות, גרנד קניון באר שבע, מול זכרון ומרכז העיר ירושלים. למעט ביג אילת וגרנד באר שבע, מדובר בקניונים שנמצאים בשוליים ולא נמנים עם הקניונים המובילים.

מהרשימה נעדרים כל אותם קניונים שהחברות הציבוריות מזכירות בדו"חות שלהן ככאלה שמדי רבעון משפרים את הביצועים, כגון קניון רמת אביב, קניון רחובות, קניון אבנת בפתח תקווה, הקריון, עזריאלי תל אביב, עזריאלי ירושלים, ביג פאשן נצרת ואחרים. מרשימת הקניונים ששיפרו ביצועים נעדרים גם קניונים חזקים של חברות נדל"ן ויזמים אחרים, כגון מול הים אילת, קניון הזהב בראשון לציון ושבעת הכוכבים בהרצליה.

"בשורה התחתונה מחזורי המכירות בעשור האחרון לא עלו", מודה בכיר בענף הקניונים. "גם אם עלו בחצי אחוז בשנה מסוימת, בשנה שלאחריה הם ירדו. בגדול, יש סטגנציה כבר מ־2008. ההסבר נעוץ בתהליכים חברתיים כמו עלייה במכירות המקוונות ומינימליזציה. אנשים כבר לא קונים שלוש עגבניות אם הם צריכים רק שתי עגבניות. בתרבות השפע אנשים קנו כדי שיהיה ולמקרה שתפרוץ מלחמה. היום אפילו מקום העבודה של הייטקיסטים לא מובטח ואנשים עובדים תקופות קצרות אז הם חוסכים יותר כסף ומעדיפים לקנות דירה או אוטו ולא עוד בגד. מלבד זאת, בישראל ב־2017 לאנשים יש פחות כסף פנוי, העשירים ומעמד הביניים קונים בחו"ל, לעניים יש פחות והם קונים פחות".

לדבריו, גם העלייה בפידיונות שמציגות החברות הציבוריות אינה משקפת את המציאות. "אם מוציאים מהקניון בית קולנוע או כל חנות אחרת שעושה פריון נמוך ומכניסים במקומה חנות שמייצרת פדיון גבוה יותר, אז הם רושמים עלייה בפדיונות הקניון. אבל זו לא עלייה שמשקפת את כל השוק. ביג, עזריאלי ומליסרון יעדיפו להוציא מהקניון שוכר חלש כדי להראות עלייה בפדיונות וברווחיות, בעוד בקניונים אחרים בארץ ישאירו גם שוכרים עם פדיונות נמוכים".

בפאוור סנטרים (מרכזי הקניות הפתוחים) נרשמה ב־2017 ירידה קטנה יותר של 0.23% בפדיונות, ובסך הכל רשם השוק ירידה ממוצעת של 1.8%. ב־2016 נרשמה עלייה של 0.5% בפדיונות למ"ר לעומת שנת 2015.

> עזריאלי, מליסרון וביג מזכירות בדו"חות הכספיים רק את הקניונים החזקים שמציגים עלייה בפדיונות, אבל מתעלמות מהקניונים החלשים והנחשלים

שטחי המסחר רק גדלים

"בכל שנה מתווספים 45־50 אלף משקי בית בישראל, וביחד עם הגידול בצריכה זה מאפשר תוספת של 250–200 אלף מ"ר שטחי מסחר בכל שנה, אבל בפועל בונים הרבה יותר", אומר תמיר בן שחר מחברת הייעוץ צ'מנסקי בן שחר. "אם היזמים ימשיכו לבנות יותר, הפדיונות הממוצעים ימשיכו ויקטנו. עודף שטחי המסחר מקטין את הפדיונות הממוצעים, ובנוסף יש מעבר לקניות באונליין ובשנתיים האחרונות ניכרת השפעה גדולה של השמים הפתוחים על המכירות בישראל. כל עוד רמת החיים עולה ואנשים יצאו לחו"ל, נתח לא מבוטל מההוצאה שלהם יהיה בחו"ל, וזה ימשיך לפגוע בפדיונות כי כל העולם נעשה תחרות לישראל. זה מחייב את בעלי המרכזים המסחריים כל הזמן לייצר אסטרטגיות שיווקיות מעודכנות כדי למשוך קהל לקניונים. מנגד, גם המדינה צריכה להבין שהיא חייבת לתכנן את המטרים המוקצים למסחר בקפדנות, ולא לאפשר לכל אחד לעשות מה שהוא רוצה".

גם הרגולטור נגד הקניונים

עוד ועוד קניונים נפתחו בשנה החולפת, אולם הקונים רק הגבירו את רכישות האון ליין, שקיבלו רוח גבית בדמות פטור ממסים וחיזוק מערך קבלת החבילות מחו"ל

ענף חבוט

אורנה יפת

השנה החולפת היתה בסימן טלטלה בענף הקניונים, ואין ספק שחברות הקניונים מחשבות מסלול מחדש. זו היתה שנה שבה ניסו הקניונים להתמודד עם שינויים לא פשוטים שמתחוללים בענף הקמעונאות, וביחד עם השוכרים נתקלו ברגולטורים שמתכוננים לבחירות ונושאים את דגל הורדת יוקר המחיה.

עוד ועוד קניונים נפתחו בשנה החולפת, אבל הקונים דווקא בחרו להגביר את הקניות מאתרים בחו"ל בשל המחירים הנמוכים יותר והפטור ממסים בקנייה של עד 75 דולר. כך התעצם השנה היבוא האישי עד שדואר ישראל לא עמד במעמסה, החבילות נערמו, ורשות ההגבלים העסקיים המליצה לחזק אותו עוד יותר באמצעות הורדת חסמים ויצירת תחרות לדואר. אפילו ענקית המסחר המקוון אמזון כבר בוחנת פעילות לוגיסטית ומכירתית בישראל.

קבוצת ביג החליטה לפתוח קניון וירטואלי כדי לקחת חלק מחגיגת המכירות המקוונות, אך לנוכח הקשיים הרגולטוריים והקושי לשכנע את חברות האופנה לפתוח חנות וירטואלית ולשלם עבורה דמי שכירות, גנזה ביג את התוכניות לאחר שהשקיעה בה 10 מיליון שקל. גם הקניון הווירטואלי של עזריאלי טרם הצליח למשוך אליו את חברות האופנה הגדולות, ומסתפק לעת עתה במותגים בינוניים וקטנים.

במחצית הראשונה של 2017 דיווחה מליסרון על עלייה של 0.7% בלבד בפדיונות השוכרים שלה, וצמיחת הפדיונות בקניוני עזריאלי עמדה על 1.6% בלבד. הירידה בפדיונות מקשה על הקניונים להעלות את דמי השכירות ובשנתיים האחרונות הם אף נאלצים לשלם דמי בינוי לשוכרים לאור ריבוי שטחי המסחר והקניבליזציה שפוגעת בפדיונות.